

Gericht aan: De instanties die erkend zijn om multidisciplinaire verslagen af te leveren, de voorzitter en de leden van de permanente werkgroep “Hulpmiddelen”, de voorzitter en de leden van de Bijzondere Bijstandsc commissie, de organisaties die erkend zijn om de Personen met een handicap of hun gezinnen te vertegenwoordigen, de voorzitter en de leden van de Provinciale Evaluatiecommissies en de Adviescommissies, de experts voor gespecialiseerde persoonlijke adviesverlening

12 november 2018

INF/ATH/18/11

Contactpersoon Provinciaal kantoor VAPH

Bijlagen 2

Overdracht bevoegdheid mobiliteitshulpmiddelen VAPH - VSB

Als gevolg van de zesde staatshervorming werd de bevoegdheid voor mobiliteitshulpmiddelen die voordien door het RIZIV werd uitgeoefend, overgedragen aan de gemeenschappen. Deze nieuwe bevoegdheid zal in Vlaanderen worden uitgeoefend door de Vlaamse sociale bescherming (VSB) met de zorgkassen als uniek loket (die tevens zullen instaan voor de dossierbehandeling). Dit agentschap zal ook de aanvullende tegemoetkomingen overnemen die het VAPH de voorbije jaren bood. Met deze infonota willen we u informeren over de wijzigingen die dit met zich zal meebrengen voor de werking van het VAPH.

1 Bevoegdheid Vlaamse sociale bescherming

Vanaf 1 januari 2019 zal de VSB als enige in Vlaanderen bevoegd zijn voor alle aanvragen met betrekking tot mobiliteitshulpmiddelen. Dit betekent dat vanaf 1 januari 2019 geen nieuwe aanvragen meer kunnen worden ingediend bij het VAPH voor een mobiliteitshulpmiddel voor de basismobiliteit en bijhorende aanpassingen.

Het BVR van 13 juli 2001¹ (IMB-besluit) met de bijhorende refertelijst wordt vanaf die datum zodanig aangepast dat het VAPH hiervoor geen tegemoetkomingen meer kan toekennen. De gekende mogelijkheden verdwijnen dan uit het IMB-besluit. Het gaat in de eerste plaats om tegemoetkomingen voor:

- tweede manuele rolstoel of onderstel voor een zitschelp/modulair aanpasbare ziteenheid binnen de hernieuwingstermijn van een eerste rolstoel of elektronische scooter;
- elektronische of manuele rolstoel en bijhorende aanpassingen;
- onderstel voor zitschelp of een onderstel voor modulair aanpasbare ziteenheid;
- buggy van het type groot formaat;
- onderhoud, herstellingen en aanpassingen voor een mobiliteitshulpmiddel;
- elektrische hoepelondersteuning voor manuele rolstoel;
- zitdriewiel fiets met dubbel aandrijfsysteem (voet- en handtrappers);
- zender geïntegreerd met rolstoelbesturing, afneembaar voor stand-alone;
- zender geïntegreerd met rolstoelbesturing, niet afneembaar;
- aanvulling bij zender stand-alone met dynamisch aanraakscherm: koppeling met rolstoelbesturing;
- aanvulling bij zender stand-alone voor bediening via schakelaars (scanning): koppeling met rolstoelbesturing;
- muisalternatief: bediening via de rolstoelbesturing;
- aangepaste bediening smartphone of tablet: bediening via de rolstoelbesturing;
- aanvulling bij aangepaste bediening smartphone of tablet: USB-lader op rolstoelbatterij;
- rolstoelhulpmotor voor de manuele rolstoel voor bediening met joystick door de rolstoelgebruiker (niet aankoppeleenheid of trekeenheid).

Naast de hierboven opgesomde mobiliteitshulpmiddelen en bijhorende aanpassingen of opties zullen ook andere, niet vermelde mobiliteitshulpmiddelen, aanpassingen en bijhorigheden via de VSB moeten aangevraagd worden. Het VAPH kan ook daarvoor vanaf 1 januari 2019 geen tegemoetkoming meer toekennen.

2 Bevoegdheid VAPH

Volgende refertehulpmiddelen voor verplaatsing over middellange afstand (vergelijkbaar met fietsen) blijven de bevoegdheid van het VAPH:

- Aankoppelwielen voor manuele rolstoel
- Ombouwpakket elektrische ondersteuning voor manueel aankoppelwiel
- Elektrische aankoppeleenheid/trekeenheid voor manuele (hoepel)rolstoel
- Driewiel(lig)fietsen enkel met handtrappers (niet met dubbel aandrijfsysteem: voet- en handtrappers!)
- Rolstoelfiets
- Rolstoelplateaufiets
- Rolstoel-fietsverbinding
- Tandems, duofietsen, aanhangfietsen
- Rolstoelhulpmotor voor de begeleider

¹ BVR van 13 juli 2001 tot vaststelling van de criteria, voorwaarden en refertebedragen van de tussenkomsten in de individuele materiële bijstand voor de sociale integratie van personen met een handicap.

3 Overgangsmatregelen voor de aanvraag van mobiliteitshulpmiddelen die de bevoegdheid worden van de VSB

Om de afhandeling van lopende aanvragen mogelijk te maken, werden een aantal overgangsmatregelen voorzien. Aan de aanvraagprocedure bij het RIZIV en het VAPH wijzigt er voor lopende aanvragen niets. **De in deze rubriek vermelde overgangsmatregelen hebben enkel betrekking op de termijnen voor het indienen en vervolledigen van een aanvraag.** Deze termijnen werden vastgelegd in de regelgeving van de VSB en zullen dus strikt worden toegepast.

3.1 Hulpmiddelen met huidige tegemoetkoming enkel bij VAPH

Voor een aantal mobiliteitshulpmiddelen en bijhorende kosten voorziet het RIZIV geen tegemoetkoming in de nomenclatuur en heeft het VAPH doorheen de jaren een eigen tegemoetkoming gecreëerd. Het gaat om deze items:

- tweede manuele rolstoel of onderstel voor een zitschelp/modulair aanpasbare ziteenheid binnen de hernieuwingstermijn van een eerste rolstoel of elektronische scooter;
- buggy van het type groot formaat;
- onderhoud, herstellingen en aanpassingen voor de mobiliteitshulpmiddelen vermeld in de eerste 2 punten;
- aanvullende tegemoetkoming voor onderhoud, herstelling of aanpassing (via BBC) nadat het toegekende budget (alle mobiliteitshulpmiddelen) is uitgeput;
- elektrische hoepelondersteuning voor manuele rolstoel;
- rolstoelhulpmotor voor de manuele rolstoel voor bediening met joystick door de rolstoelgebruiker (niet aankoppeleenheid of trekeenheid);
- zitdriewiel fiets met dubbel aandrijfsysteem (voet- en handtrappers).

Meer toelichting hierbij vindt u in de bijlage 1 bij deze infonota.

Aanvragen voor deze tegemoetkomingen moeten **volledig zijn ingediend bij het VAPH ten laatste op 31 december 2018**. Welke documenten noodzakelijk zijn voor een volledige aanvraag hangt af van de situatie (welk hulpmiddel, een eerste aanvraag of niet,...). Hier blijven de gebruikelijke afspraken van toepassing. Meer informatie hierover vindt u in de [Procedurele module](#) en de [module Hulpmiddelen en Aanpassingen](#) van de Infowijzer. Bij twijfel kan u dit best navragen bij het provinciaal kantoor van het VAPH.

Indien de aanvraag niet tijdig vervolledigd wordt, zal het VAPH de aanvraag stopzetten en een brief sturen om de aanvrager en desgevallend het MDT hiervan op de hoogte te brengen. **De aanvraag kan dan vanaf 1 januari 2019 opnieuw opgestart worden via een erkende verstrekker, die de aanvraag (digitaal) zal indienen bij de zorgkas van aansluiting.**

3.2 Hulpmiddelen met huidige tegemoetkoming bij RIZIV en VAPH

In heel wat andere situaties biedt het RIZIV wel een mogelijkheid voor een tegemoetkoming en wordt aan het VAPH soms nog een aanvullende tegemoetkoming gevraagd. Bij deze aanvragen moet ook rekening gehouden worden met het indienen van de aanvraag voor een RIZIV-tegemoetkoming. Daarom geldt hiervoor een ruimere overgangstermijn.

Voor een aantal mobiliteitshulpmiddelen, vb. een orthopedische driewiel fiets of een elektronische scooter, is een volledige of aanvullende tegemoetkoming voor de aankoop bij het VAPH uitgesloten

in de regelgeving. Dat blijft gedurende de overgangperiode uiteraard ook zo. We geven nog mee dat de term 'orthopedische driewiel fiets' in de nieuwe regelgeving van de VSB niet meer gebruikt wordt. Vanaf 1 januari 2019 zullen deze fietsen onder de categorieën 'drie- of vierwiel fiets' of 'zitdriewiel fiets' ingedeeld zijn.

Deze aanvullende tegemoetkomingen zijn wel mogelijk:

- eerste elektronische of manuele rolstoel en bijhorende aanpassingen;
- onderhoud, herstellingen en aanpassingen voor een elektronische of manuele rolstoel, een elektronische scooter of een orthopedische driewiel fiets;
- zender geïntegreerd met rolstoelbesturing, afneembaar voor stand-alone;
- zender geïntegreerd met rolstoelbesturing, niet afneembaar;
- aanvulling bij zender stand-alone met dynamisch aanraakscherm: koppeling met rolstoelbesturing;
- aanvulling bij zender stand-alone voor bediening via schakelaars (scanning): koppeling met rolstoelbesturing;
- muisalternatief: bediening via de rolstoelbesturing;
- aangepaste bediening smartphone of tablet: bediening via de rolstoelbesturing;
- aanvulling bij aangepaste bediening smartphone of tablet: USB-lader op rolstoelbatterij.

Meer toelichting hierbij vindt u in de bijlage 2 bij deze infonota.

Deze aanvragen moeten **volledig zijn ingediend bij het ziekenfonds/VI ten laatste op 15 december 2018 én bij het VAPH ten laatste op 30 juni 2019.**

Vragen die niet tijdig bij het ziekenfonds/VI zijn ingediend, kunnen niet alsnog naar het VAPH doorgestuurd worden. De aanvraag kan in dat geval **vanaf 1 januari 2019 via een erkende verstreker bij de zorgkas** worden ingediend.

Indien de aanvraag niet tijdig vervolledigd wordt, zal het VAPH de aanvraag stopzetten en een brief sturen om de aanvrager en desgevallend het MDT om hen hiervan op de hoogte te brengen. De aanvraag moet dan opnieuw opgestart worden via een erkende verstreker bij de zorgkas.

4 Overgangsmaatregelen voor de uitbetaling

4.1 Onderhoud, herstellingen en aanpassingen

Personen die een budget voor onderhoud, herstellingen en aanpassingen voor een mobiliteitshulpmiddel toegekend kregen, **kunnen hiervoor nog facturen indienen bij het VAPH tot en met 31 december 2018.**

4.2 Overige tegemoetkomingen

Voor de overige toegekende tegemoetkomingen geldt het principe dat het VAPH uitbetaalt wat het heeft goedgekeurd, ook voor de goedkeuringen van de BBC over aanvullende kosten voor een onderhoud, herstelling of aanpassing. Een aanvraag voor een aanvullende tegemoetkoming voor een elektronische rolstoel die vóór 15 december 2018 bij het RIZIV en vóór 30 juni 2019 volledig werd ingediend bij het VAPH zal nog door het VAPH worden uitbetaald indien men de geldende termijnen voor het aankopen en het indienen van de factuur respecteert. Meer informatie over deze termijnen vindt u in de [module Hulpmiddelen en Aanpassingen](#) van de Infowijzer.

5 Communicatie

In overleg met VSB past het VAPH de goedkeuringsbrieven aan om personen met een goedkeuring voor bepaalde tegemoetkomingen te informeren over deze wijzigingen. Het VAPH verstuurt ook herinneringsbrieven aan personen met een niet afgehandelde aanvraag voor één van de vermelde tegemoetkomingen met informatie over de termijn voor het vervolledigen van de aanvraag.

We vragen dan ook aan de betrokken MDT's om deze aanvragen tijdig af te handelen en om in de interne werking rekening te houden met de aangehaalde termijnen.

Het VAPH spreekt zich met deze infonota niet uit over de mogelijkheid van een tegemoetkoming bij de VSB, bijvoorbeeld wanneer de vraag wordt afgesloten omdat ze niet tijdig vervolledigd is.

Vragen over de dienstverlening vanaf 1 januari 2019 kan het VAPH niet beantwoorden.

Inhoudelijke vragen over de nieuwe regelgeving kan u stellen via vsb.mobiliteitshulpmiddelen@zorg-en-gezondheid.be. Met vragen die verband houden met concrete administratieve dossiers kan men vanaf 1 januari 2019 terecht bij de zorgkas waar de gebruiker is aangesloten. Andere vragen over de inhoud van deze infonota kan u stellen aan onze provinciale kantoren.

Met vriendelijke groeten,

James Van Casteren

Administrateur - Generaal

Bijlage 1: Toelichting huidige tegemoetkomingen VAPH (zie 3.1 in de infonota)

Omschrijving	Toelichting	Aandachtspunten bij de aanvraag
tweede manuele rolstoel of onderstel	Dit is een tegemoetkoming voor een bijkomende manuele rolstoel of onderstel voor een zitschelp/modulair aanpasbare ziteenheid binnen de hernieuwingstermijn van een eerste manuele of elektronische rolstoel of elektronische scooter.	<ul style="list-style-type: none"> • Voor de aanvraag is steeds een offerte of factuur noodzakelijk. • Bij een eerste aanvraag hiervoor is steeds een voorafgaande RIZIV-aanvraag noodzakelijk. Het VAPH beslist op basis van de RIZIV-bijlagen. • Bij een hernieuwing na het verstrijken van de hernieuwingstermijn kan de aanvraag met eigen motivering (eenvoudige aanvraag) rechtstreeks bij het VAPH.
buggy groot formaat	Dit is een tegemoetkoming voor een duwwandelwagen van het type buggy groot formaat voor een specifieke groep kinderen die bij het RIZIV niet in aanmerking komen voor een tegemoetkoming omwille van te lichte motorische beperkingen. Enkel producten die niet in de nomenclatuur zijn opgenomen, komen in aanmerking.	<ul style="list-style-type: none"> • Voor de aanvraag is steeds een offerte of factuur noodzakelijk. • Bij de aanvraag hiervoor is steeds een voorafgaande RIZIV-aanvraag noodzakelijk. Het VAPH beslist op basis van de RIZIV-bijlagen.
Onderhoud, herstellingen en aanpassingen voor deze mobiliteitshulpmiddelen	Dit is een budget voor onderhoud, herstellingen en aanpassingen dat wordt toegekend bij de goedkeuring van de aanvraag voor een tweede manuele rolstoel of onderstel of een buggy groot formaat.	

<p>aanvullende tegemoetkoming voor onderhoud, herstelling of aanpassing</p>	<p>Het VAPH voorziet tegemoetkomingen voor onderhoud, herstellingen en aanpassingen voor een manuele of elektronische rolstoel, een onderstel voor een zitschelp of modulair aanpasbare ziteenheid, een elektronische scooter en een orthopedische driewiel fiets.</p> <p>Indien deze tegemoetkoming is uitgeput maar er toch nog een onderhoud, herstelling of aanpassing noodzakelijk en zinvol zou zijn, dan kan een aanvraag voor de vergoeding hiervan aan de Bijzondere Bijstandscommissie (BBC) worden voorgelegd.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Voor de aanvraag is steeds een offerte of factuur noodzakelijk. • De aanvraag kan gemotiveerd worden met een eigen motivering (eenvoudige aanvraag). Het VAPH kan alsnog een adviesrapport opvragen indien nodig.
<p>elektrische hoepelondersteuning voor manuele rolstoel</p>	<p>In de referentielijst is een vergoeding opgenomen voor deze hulpmotor die de inspanning bij het hoepelen kan vergemakkelijken of uitschakelen.</p>	<p>Hiervoor gelden de gebruikelijke regels voor de aanvraag van een referterevergoeding</p>
<p>rolstoelhulpmotor voor de manuele rolstoel voor bediening door de rolstoelgebruiker</p>	<p>Deze hulpmotor maakt van een manuele rolstoel een elektronisch aangedreven rolstoel die door de rolstoelgebruiker zelf kan worden bestuurd met een joystick. Hiervoor kan een vergoeding aangevraagd worden aan de BBC.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Voor de aanvraag is steeds een offerte of factuur noodzakelijk. • De aanvraag moet gemotiveerd worden met een adviesrapport.
<p>zitdriewiel fiets met dubbel aandrijfsysteem (voet- en handtrappers)</p>	<p>Het VAPH voorziet op dit moment in de referentielijst een vergoeding voor een driewiel(lig)fiets met handtrappers waaronder ook dit hulpmiddel kan vergoed worden.</p> <p>Deze referenterubriek zal niet geschrapt worden maar een tegemoetkoming van een zitdriewiel fiets met dubbel aandrijfsysteem (voet- en handtrappers) via dit refertebedrag zal vanaf 1 januari 2019 niet meer mogelijk zijn.</p>	<p>Hiervoor gelden de gebruikelijke regels voor de aanvraag van een referterevergoeding</p>

Bijlage 2: Toelichting huidige tegemoetkomingen RIZIV - VAPH (zie 3.2 in de infonota)

Omschrijving	Toelichting	Aandachtspunten bij de aanvraag
<p>eerste elektronische of manuele rolstoel en bijhorende aanpassingen</p>	<p>Het RIZIV biedt heel wat mogelijkheden voor een tegemoetkoming voor een eerste elektronische of manuele rolstoel met eventuele aanpassingen. Voor de oplegkosten worden deze aanvragen vaak nog doorgestuurd naar het VAPH.</p> <p>Tegemoetkomingen voor elektronische rolstoelen (incl. aanpassingen) met een totale kostprijs van meer dan € 14.339,89 moeten door de BBC beslist worden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bij de aanvraag hiervoor is steeds een voorafgaande RIZIV-aanvraag noodzakelijk. Het VAPH beslist op basis van de RIZIV-bijlagen over de opleg bovenop de nomenclatuurwaarde en de vergoeding voor aanpassingen die niet in de nomenclatuur zijn opgenomen. Hiervoor moet een motivering in de bijlagen zijn opgenomen waarom de goedkopere of de door het RIZIV betaalde alternatieven niet volstaan. • Indien de aanvraag door de BBC beslist moet worden (zie toelichting), is steeds een offerte of factuur noodzakelijk bij de aanvraag.
<p>onderhoud, herstellingen en aanpassingen voor een elektronische of manuele rolstoel, een elektronische scooter of een orthopedische driewiel fiets</p>	<p>Dit zijn tegemoetkomingen voor onderhoud, herstellingen en aanpassingen die het VAPH toekent wanneer er een tegemoetkoming wordt toegekend (normaliter in de eerste plaats door het RIZIV) voor</p> <ul style="list-style-type: none"> • een eerste manuele of elektronische rolstoel • een onderstel voor een zitschelp/modulair aanpasbare ziteenheid • een elektronische scooter • een orthopedische driewiel fiets 	<ul style="list-style-type: none"> • Bij de aanvraag hiervoor is steeds een voorafgaande RIZIV-aanvraag noodzakelijk. Het VAPH beslist op basis van de RIZIV-bijlagen.
<p>zender geïntegreerd met</p>	<p>Voor deze zender voor omgevingsbediening is in de</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Deze tegemoetkoming wordt samen

<p>rolstoelbesturing, afneembaar voor stand-alone</p>	<p>refertelijst een tegemoetkoming opgenomen.</p>	<p>met de aanvraag voor de elektronische rolstoel ingediend. Naast de RIZIV-bijlagen is een adviesrapport bij een eerste aanvraag voor de omgevingsbediening noodzakelijk.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bij een hernieuwing van reeds toegekende referterubrieken voor omgevingsbediening is naast de RIZIV-bijlagen geen bijkomende motivering noodzakelijk.
<p>zender geïntegreerd met rolstoelbesturing, niet afneembaar</p>	<p>Voor deze zender voor omgevingsbediening is in de referterelijst een tegemoetkoming opgenomen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Deze tegemoetkoming wordt samen met de aanvraag voor de elektronische rolstoel ingediend. Naast de RIZIV-bijlagen is een adviesrapport bij een eerste aanvraag voor de omgevingsbediening noodzakelijk. • Bij een hernieuwing van reeds toegekende referterubrieken voor omgevingsbediening is naast de RIZIV-bijlagen geen bijkomende motivering noodzakelijk.
<p>aanvulling bij zender stand-alone met dynamisch aanraakscherm: koppeling met rolstoelbesturing</p>	<p>Voor deze aanvullende optie bij een type zender voor omgevingsbediening is in de referterelijst een tegemoetkoming opgenomen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Deze tegemoetkoming wordt samen met de aanvraag voor de elektronische rolstoel ingediend. Naast de RIZIV-bijlagen is een adviesrapport bij een eerste aanvraag voor de omgevingsbediening noodzakelijk.

		<ul style="list-style-type: none"> • Bij een hernieuwing van reeds toegekende referterubrieken voor omgevingsbediening is naast de RIZIV-bijlagen geen bijkomende motivering noodzakelijk.
aanvulling bij zender stand-alone voor bediening via schakelaars (scanning): koppeling met rolstoelbesturing	Voor deze aanvullende optie bij een type zender voor omgevingsbediening is in de referentielijst een tegemoetkoming opgenomen.	<ul style="list-style-type: none"> • Deze tegemoetkoming wordt samen met de aanvraag voor de elektronische rolstoel ingediend. Naast de RIZIV-bijlagen is een adviesrapport bij een eerste aanvraag voor de omgevingsbediening noodzakelijk. • Bij een hernieuwing van reeds toegekende referterubrieken voor omgevingsbediening is naast de RIZIV-bijlagen geen bijkomende motivering noodzakelijk.
muisalternatief: bediening via de rolstoelbesturing	Voor deze aanvullende optie voor computerbediening is in de referentielijst een tegemoetkoming opgenomen.	<ul style="list-style-type: none"> • Deze tegemoetkoming wordt samen met de aanvraag voor de elektronische rolstoel ingediend. Naast de RIZIV-bijlagen is een adviesrapport bij een eerste aanvraag voor deze computeraanpassing noodzakelijk. • Bij een hernieuwing van reeds toegekende referterubrieken is naast de RIZIV-bijlagen geen bijkomende motivering noodzakelijk.
aangepaste bediening smartphone of	Voor deze aanvullende optie voor de bediening van	<ul style="list-style-type: none"> • Deze tegemoetkoming wordt samen

<p>tablet: bediening via de rolstoelbesturing</p>	<p>een smartphone of tablet is in de referentielijst een tegemoetkoming opgenomen.</p>	<p>met de aanvraag voor de elektronische rolstoel ingediend. Naast de RIZIV-bijlagen is een adviesrapport bij een eerste aanvraag voor aangepaste bediening smartphone of tablet noodzakelijk.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bij een hernieuwing van reeds toegekende referenterubrieken is naast de RIZIV-bijlagen geen bijkomende motivering noodzakelijk.
<p>aanvulling bij aangepaste bediening smartphone of tablet: USB-lader op rolstoelbatterij</p>	<p>Voor deze aanvullende optie voor de bediening van een smartphone of tablet is in de referentielijst een tegemoetkoming opgenomen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Deze tegemoetkoming wordt samen met de aanvraag voor de elektronische rolstoel ingediend. Naast de RIZIV-bijlagen is een adviesrapport bij een eerste aanvraag aangepaste bediening smartphone of tablet noodzakelijk. • Bij een hernieuwing van reeds toegekende referenterubrieken is naast de RIZIV-bijlagen geen bijkomende motivering noodzakelijk.